

(Гардијан, 29.04.2009)

Потпуно смо одлепили. Два Британца су, или су била (не тако јако) болесна од грипа. „Ово би заиста могло да експлодира“ саопштава репортер на вестима Би-Би-Си-ја. „Упозорење за Лондон: овде је“ извикује „Ивнинг стандард“. Страх се, како кажу, шири „попут мексичког таласа“. „Могоао би да захвати“ три четвртине милиона Британаца. „Могоао би да кошта“ три билиона долара. „Опасност“ је у томе, како каже радио, што би и они радници који се на разболе могли да буду „забринути“ (можда због репортера) па да се не појаве у електранама и болницама.

Одговарајуће успаничени, министри су се у понедељак завукли у свој Кобра бункер испод Парламента да се припреме за најгоре. Да је ту био и Тони Блер, обукли би и заштитна одела. Британска влада је потпуно полудела.

Шта је свињски грип? То је мутација Х1Н1 врсте грипа која се често појављује. Не ради се о пандемији, упркос најавама медија, барем не још. Би-Би-Си га назива „потенцијално ужасним вирусом“, мада је свака вирусна инфекција потенцијално ужасна. Грип чини да се осећате болесно. Треба да узимате лекове и да се одмарате. Онда ћете оздравити, осим ако сте веома лоше среће или имате неке компликације. Најбоље је да избегавате блиске контакте са другим људима, што се препоручује и када је у питању и најобичнија прехлада.

У Мексику је свињски грип утврђен код 2000 људи. Неких 150 њих је умрло, мада је речено да не постоје патолошке индикације да су све ове смрти у вези са овим сојем грипа. Људи непрестано умиру од грипа, нарочито уколико нису лечени.

Нико нигде другде на свету није умро од ове заразе и тек је шачица њих заражена овим сојем, углавном у Америци и готово увек након повратка из Мексика. Пар из Ердрија који се разболео на одмору у Канкуну опоравља се. То је оно што се дешава људима који оболе од грипа, колико год то могло да разочара уреднике.

Пише: Сајмон Џенкинс
недеља, 03 мај 2009 21:24

Изгледа да смо изгубили способност да процењујемо ризике. Узрок томе можда лежи у националном програму, суноврату „вести“ , успону блогова, необузданој хистерији, но људи делују беспомоћним да се суоче са јазом који одваја јавне информације од њихове свакодневице. Они не умеју да поставе статистике у контекст. Они не умеју да упореде лоше вести из Мексика са ризиком у коме неминовно живе. Шанса да се закачи свињски грип мора да је милион према један.

Страх по здравље је попут страха од тероризма. Неко негде има од тога користи. Ми зависимо од других који поседују стручну способност да нас саветују и упозоре, и узимамо здраво за готово да нам они нуде безинтересне савете, да користе своју стручност како би проценили опасност и саопштили нам је одмереним језиком. Речи као што су „могуће“ „потенцијално“ „могло“ или „можда“ би требало да избегавају. То су неодређени описи који се лако могу употребити за претеривање.

Светска здравствена организација, увек расположена да се стави у центар пажње, обожава да прича о томе како је свет „зрео“ за пандемију грипа, и то очигледно само зато што ниједна није избила већ неко време. Не постоје никакви видљиви разлози за ово застрашивање. Претпостављам да је свет „зрео“ и за још једну атомску експлозију или за други 11. септембар.

Стручно процењивање данас се претворило у трговину. Избегавање ризика однео је победу над ризичним проценама. Обавезу званичника да не плаше јавност нити је излажу непотребним трошковима надвладала је жудња за већим буџетима или вишим профитом. Здравствене панике дају прилику лекарима жељним медијске славе, службеницима јавног здравља као и произвођачима лекова да извуку корист манипулишући страхом.

У понедељак, комесарка ЕУ за здравство, Андрула Василију, саветовала је путнике да не одлазе у северну нити централну Америку „осим ако је врло хитно“. Британски Форин Офис упозорио је да би због грипа у Мексико требало ићи „само ако је нужно“. То је било више него претерано. Имало би више смисла објавити такво упозорење поводом стопе криминала у Америци. Ипак, та здравствено-безбедносна хистерија срезала је акције туристичких компанија за милионе.

За време панике због лудих крава која је трајала 1995. до 1997., одрасли људи са дипломама из медицине предвиђали су смак света, што је политичаре навело да доносе

Пише: Сајмон Џенкинс
недеља, 03 мај 2009 21:24

сулуде одлуке. Страх научника да болест лудих крава „може довести до заражавања 10 милиона Британаца“ довео је до тога да се десетине хиљада грла стоке спали у електранама а пет милијарди фунти потроши за надокнаду сточарима. Годину дана касније, научници су покушали да нас убеди да би болест лудих крава „могла“ да пређе на овце зато што, како је један владин научник рекао, „одсуство доказа није и доказ за одсуство (болести – п. п.)“. Индустрија меса била је уништена а узгајивачима је наметнут додатни трошак услед затварања и концентрисања кланица.

Лудило базирано на науци поновило се током епидемије Сарса 2003. године, која је, према др Патрику Диксону, тада из Лондонске пословне школе, требало да „са 25% шансе убије десетине милиона“. Штампа је, пригодно, извештавала о пошести „горој од сиде“. Нити један Британац није умро.

Исто лудило избило је 2006. са птичјим gripом, након што је научник по имену Џон Оксфорд изјавио да ће „то бити прва пандемија у 21. веку“. Светска здравствена организација издала је саопштење да „би сваки четврти Британац могао да умре“.

Епидемиолози обожавају реч „могло“ зато што им увек може обезбедити новински наслов. За време маније птичјег gripа, канадске гуске третиране су као Герингови бомбардери. Радници Краљевског друштва за заштиту птица били су опремљени заштитним кацигама. Медији су подивљали, а новинари постављали питање зашто власт није затворила све школе „како би спречила 50.000 мртвих“. Водитељ емисије „Данас“ Џон Хамприз пошизо је када је мртва гуска пала на усамљену плажу у Шкотској а несрећни локални званичник одбио да се придружи хистерији Би-Би-Си-ја. Птица би могла да представља претњу за Шкотску, како се само он усуђује да ускрати лондонским новинарима добру прилику за паничење?

У међувремену су се у болницама догађале праве епидемије МРСА (резистентне златне стафилококе) и Клостридум дифициле. Медицински радници заташкавали су ову причу зато што су изгледа они били најодговорнији за њу. Ове болести играле су улогу у умирању хиљада људи по британским болницама – за прву је објављено 1.652 а за другу 8.324 смрти. Као и на смрт од алкохолизма, на инфекције настале у болницама почели смо да гледамо као на несрећне случајеве, ризик на који смо се подсвесно навикли.

МРСА и К. дифициле нису, попут свињског gripа, прилика за јавне личности да застрашују, позирају и троше новац. Оне су болести за које би се могла окривити власт.

Свински грип – паника подгревана ради позирања и потрошне

Пише: Сајмон Џенкинс
недеља, 03 мај 2009 21:24

Оне не завршавају у новинским насловима нити добијају „Кобра“ приоритет. Њихове жртве требало би да отпузе и умру у тишини.

(Текст преузет из магазина „Гардијан“: <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2009/apr/29/swine-flu-mexico-uk-media1>)